

De decreto

Decimis primis et oblationibus.
li.ij.ti.vii
Electio et electi potestate.li.i.ti.ij
Erate et qualitate in ordine prefacie
torum.li.i.ti.vi
Exceptionibus li.ij.ti.ij
Excessibꝫ platorꝫ iſbditos li. v.ti.ij
Soro competenti libro.ij.tit.ij
Homicidio voluntario vel casuali li.
quinto titulo tercio
In integrum restitutione.li.i.ti.xi
Judicis libro secundo titulo primo
Iurecurando libro secundo tit. viij
Iurepatronatus libro.ij.tit.ij
Immunitate ecclesiastum cimiteriorꝫ
et retum ad eas pertinentium libro ter
cio titulo decimo sexto
Iudeis et saraceis et eoz suis li. v.t.ij
Magistri et ne aliquid exigatur pro
licentia vocandi lib. v.ti.1
Officio vicarii li.i.ti.vi
Officio et potestate iudicis delegati
libro pmo titulo octavo.
Officio iudicis ordinarii lib. i.ti.vii
Procuratoribus li.i.ti.x
Probationibus lib. ij.ti.vii
Præbendis et dignitatibus li.ij.ti.ij
Præmlegis et excessibus præmlegia
toru libro quinto titulo quinto
Penitentis et remissionibꝫ li. v.ti.vi
Reſcriptis li.i.ti.ij
Renunciationibus lib. i.ti.ij
Rebus ecclesie non aliena dis libro
tercio titulo quarto
Rerum permutatione li.ij.t. v
Regularibus et transiuntibus ad re
ligionem li.ij.tit. xi
Religiosis dominibus ut episcopo sint
subiecte libro tercio titulo undecimo
Reliquis et venerazione sanctoru
li bro tercio titulo decimo quinto
Summa fruitate et fide catolica li.i.t.i
Suppleda negligētia platorꝫ li.i.t. v

versificato

Sequestratōne possessionum et fruc
tuum li.ij.tit. vi
Sentētia et re iudicata lib. ij. titulo. x
Sepulturꝫ libro tercio titlo septimo
Statu monachorꝫ et canonicoꝫ regu
larium libro tercio titlo tecimo
Sentētia excōdicatōis suspēsionis et in
terdici et solutōis li. v.ti.vij
Testamentis et vltimis voluntatibꝫ
libro tercio titulo sexto
Et līte pēdēte nihil inouēt li.ij.tit. v
Uita et honestate clericorꝫ li.ij.t.1
Verborꝫ significatōibus li. v.ti.vij
Nota in librīs
Clementinaz Secretalii sumi tituli
sive rubrice. xl vij
In primo libro. xi In secundo. xi
In tercio. xvi In quarto. i
In quinto. viij
Care debes q̄ pmissē sūt rubrice
vñrārat secretalii. Iz talū plimē po
nuntur in legū Codicibus

Sed quia decre
ti rubras nimis eēt tediosū enūcere
pp̄t maximā m̄ititudinē. Ne tñ natu
rā ei p̄t ea. vñ subiungā totā mariaz
decreti significātes. In genere de q̄libꝫ
distictōe et oibꝫ q̄stioibꝫ cūctap cāp
Collige vñsus qđ vult distictio quis
Et videat quisq̄ diuinuz ius huiusq
Et sciat per q̄ consistunt iura q̄ritum.
Et cur dicat res ecclastica canon
Regum cur fuerit a pmo edita iura
Nec licet cuiq̄ ius naturale mouere
Decimala peccati distiguit ludificati
Ex hac cognoscet q̄ leges cōposuerit
Re qua ius iure cōsuetudine differt
Et naturali cedat que cōstitūntur
Sic legi regū lex preualet ecclastū
Mandat iuris et legū vincitur vñsus
Qia iusticie discēno p̄mide pensat

versificato

De decreto

Mo dispensatur vbi naturale p*z* ius.
 Sic nec agas levia q*s* virt*z* g*u*iora
Tps in hac disce. q*c*an*o* ceperit esse
 Rel*p*iceas q*t* erat t*e* eos q*z* ast*ru*er*t*
Actor fit papa. si c*o*cili*u* celebrand*u*
Dicit h*z* q*s* bis sinod*u* celebrat i*u*ano.
Hec m*o*strat q*d* decretal*u* ep*l*a possit
Lato quis val*z* q*s* r*o*ibus instar.
 Summos seu minimos recitans lo*c*at inferiores
Ista loca distinguit t*e* ordinat ec*c*iar*z*
Consec*t* h*z* o*m*iores siue m*o*iores
Discutit ista genus partiam virt*z*q*s*
 sacram*z* distans
Hec dat cuiq*s* su*u*reniale t*e* crimin*e*
Sic post bapt*ma* p*re*t*u* coniuge sola
Hac augustin*u* nub*es* vota re*q*rit
Ista fact*z* contract*u* d*an*at t*e* od*it*.
Hac loc*z* t*az* t*e*pus parua not*at*ur
Lo*r*adicit h*z* per c*o*cili*u* manich*z*
Lagit t*z* h*z* q*z* p*re*ne*at* offerre vol*et*
Institut*z* leuta minor q*s* p*re*ne*at* se
Ordo sacer n*o* te*z* ei si q*s* bigam*u* sit
Femina pontifici persona domestica
 n*o* sit
Ista doc*z* p*su*l q*d* deb*z* sobrius esse
Astruit h*z* prud*ez* q*d* te*z* e*e* sacr*ad*
Hec p*b*ib*z* legere g*e*tilia met*z* sacr*u*
Scripturas sacras sacr*ad* scire iub*et*
Amoner*z* h*z* ill*u* q*n*o extrinseca nouit
Mu*u* sit ornatus h*z* non admitt*it* ip*se*
Lou*et* e*e* mod*u* gress*z* v*bi*q*s* ab*z*
Luri*z* i*psi* si sit c*u*c*is* bonus hospes
In fact*z* v*bi*s h*u*c c*o*decet e*e* pudici*u*
Glia p*o*t*ific*, e*v*t procul ingluies sit
Expedit vt n*o* sit percussor quisq*s* sa*cer*dos.
Resipuit lex*ho*iem distictio litigios*u*
Amittit in inter*ci*tu cupid*u* hoc sen*u* ab
 horrens
Abu*et* sacr*ad*us i*hac* si neophitus
 No*v*enit ad de*p* q*z* corp*u* h*z* v*icio*su*u*
Judicat h*z* primo grauiter sed post

moderetur miseretur.

Sacra*z* v*ta* h*z* o*e*s q*s* cura strig*it*
Pre*po*osit*u* p*ni*o dat h*z* p*o*ster*u*,
 or*do*
Idc*o*rc*o*xt*at* h*z* q*z* sepi*u* h*z* repet*it*
Re*ci*t h*z* su*u* sine lib*ta*te sacr*ad*os.
Ei*c*at abs*co*s*z* corporib*u*s v*ci*at*o*s
Lond*en*at i*hac* generatio*z* p*sb*io*z*
Hic bapt*is*atus p*hib*et*ur* si fuit e*ger*
Hec v*ta* abb*ate* monach*o*s vol*ete*
 tus
Offici*u* negat h*z* n*o* sit b*u* q*s* p*ba*
Null*u* erit p*re*ful nisi qu*e* sacer or*do*
 decorat.
Indigni laici iub*et* h*z* ne p*o*t*ific*es sint
Cler*u* plebs p*nc*e*ps* hic elegit h*z*
 pet*it* hic vult.
Ul*sur*p*as* laic*z* id vt el*ig*at audiat ist*u*
Hz doc*z* hec q*d* tribu*at* p*su*l or*do*
Lu*u* dissensio*z* sit a plib*u* ed*it*a stab*it*.
Ult*z* sacer*z* ab oib*u* archie*ps* hic vult
In*st*itut*z* iub*et* a p*si*de p*sb*io*z* hec.
Ult*z* h*z* sacer*z* si cui dub*u* fuit or*do*
Si vult h*z* p*su*l. l*co*res c*o*diat abbas
Ec*c*ia titulo v*c* care*z* n*o* pmoueatur
Respice dicta patrum ne pmoue*as* alienum
Abi*u*nt h*z* recip*it* cui dimissoria n*o* est
Lute suscip*is* quem formata tuctur.
Punit maiores dum promouet*u*
 inferiores
Distinguit t*ps* h*z* in q*z* pmoueant*ur*
Lpa distinguit*z* in his leu*nia* ponit
Rcos*z* iudicat h*z* modulos iter*st*ico*z*
Ista dat a*no*z n*u*ez q*z* pmoue*at*ur.
Aquib*u* ipsa p*ri*us electio te*be*at esse
Sed loca pontificis vocet h*z* t*e* p*sb*i
 teroz*z*
Erimine quo careat sacr*ad*us in hac
 replicatur.
Hec dat pauperibus lapsosq*s* vocet
 reparare.
Est nec consensum dei peccati, alienus

De titulis

metrice.

Sollicit⁹ sit ep̄s oppressos relevare
Lōgruit ut p̄sil fore p̄mū nouit ius
Incautū larguz v̄ctat b̄x/ pes
nātitibus obstat
Hac dat ip̄sa, viduas iopesq; tueri.
Respuif cler⁹ si nō p̄i⁹ aut cupid⁹ sit
Istic regula sit ⁊ q̄ bene prepositus.
Ex hac sacrari phibentur litigiosi.
Tuti⁹ aī petat nisi sit satis ecclie res.
Hec pl⁹ corde, pbat dñ⁹ q̄ voce ca/
nenduz
Hec dat obedire maiorib⁹ iferiores.
Non negat iste suas mandare vices
patriarchā.
S̄ nō oīo v̄ctat ista tacere minores
Ut seclī p̄nceps nō ordinet ecclie res
Urbs n̄ sigtos apices n̄ vlt neq; mit
Est ius muniri pegmū. v. sigill' tit
Uniuersale nullum sunt ista vocari.
Ista v̄ctat ne q̄ celeb̄rēt si pallia tenit
M̄orib⁹ idecori n̄ pallio s̄ d̄corādi
Absit ut vna h̄cāt duos, p̄uicia p̄st
S̄elū versib⁹ bis dat cāē q̄stio quis
Bānat cīmetes sp̄nalia ḡfā xp̄i
Ingressū v̄dēns l̄ emēs p̄it eccliaz
Si, p̄ pb̄dis tederi, qd symon h̄res
Etimis igrans fiet reus ille paterni
Eccliam reddit ista vix q̄ ordie p̄stet
Rursus promotos abscondit ius pro/
mouendos
Ecclia pax plena sibi deriq; negatur.
Cā petes cū sit cīclī nō q̄ritur ordo
Ad ius l̄ sinodū null⁹ ēbat expoliati
Qm̄ talē subeat q̄lez feasse volebat
Ad testesq; duos p̄sil quāc̄ aptos
Si cadit accusās nō cogit reus v̄lra
Reliqui⁹ iure vox dilatoria si fit.
Urb̄bon⁹ accusat quēm̄ l̄ iferior sit
Qdādato legl datur accusatio sc̄pti.
Qd plene restitui tēat ius edocet, oē
Urt⁹ iudicis quāto fuit expoliat⁹
Apte tractet quāmis inducia detur.
Restat vt infamis ⁊ bō sine lege ta/

Gloxiimica domestica vox cēs sit
non obest alie no
M̄itti vel duci non d̄z ad extēiores
Libere ab hac non stat simul quē sua
culpa remordet.
Judec auditor non fiat p̄silis vnuis
Judicatio null⁹ vnc̄ dānabit absens
Egit ne q̄s in q̄ cadit b̄ repetatur.
Locq̄ i actorē sibivox abiecta reatū
Q̄is anathēa nec agat nec testificet.
Rite tac̄ quis m̄ior illū si tenz etas
Bū nequis agere neq;as ⁊ testificari
Jus statuit ne sit q̄s vnc̄ testi tac̄or
Nunq̄ dāneſ q̄s cū nō possit adesse
Dat ius q̄ quis agat p̄ se ciuila tm̄.
Vittit famosū neglecta, pbatō flagr̄
Est accusād̄ sc̄mel ⁊ bis f̄q̄ vocād̄
Nemo p̄cureret crimen ciuila curet.
Haiula iuris iubet vt sinodalia fiant.
Reueā mal⁹ ē mala c̄ q̄ male pādit
Aut caput aut lingua telatori capuleſ
Q̄es infames tac̄t aut criminē tenui
P̄resul obiecta nisi vna ples ēprobari
Judicū expertere nunq̄ tebes alienū
Alter adeisse p̄t si sit p̄uicia discors.
Si cadit accusās nō cogit re⁹ v̄lra.
Est q̄ dū viuit nēo sibi substituend⁹
Erit sp̄ erit b̄ q̄ se dante ēcepit sul
Dat ius ne statuat successorē sibi p̄
Null⁹ aīcoz m̄ibi p̄sit vt eligar v̄n⁹
Elaūs cuž sim prestatur cautio dām
Est seclī standū sententia v̄tāt ip̄m
Ordīs ē ne q̄s vnc̄ redeat sine sc̄pti
Si q̄s anathēa statuit v̄tute carebit
Judicis ⁊ alteri⁹ null⁹ ē ordo petēd̄
Lurent primates bēc̄ sua nō aliena
Nō dubites dōtē cū basilica īmēdā
Ordinet ⁊ seruet disp̄set nō alienat
Mil p̄terq̄ duos p̄silat sumē solidos
Judic̄ vt laic⁹ cler⁹ nō attēbat v̄llus
Judicū seclī seq̄ suspēcio cleri dā
Seu bō seu mala sit finia dico tenen/
Bico q̄ p̄prium poterit qd̄ cler⁹ b̄te

De decreto

versificato

164

Ecce si res vēdis l' emis sibi reddas
Si dare vis et des dare non potes
 ecclie res
Exre cōmuni quesitis vñimur eque.
Si fortasse voles testari d' p̄prio tes
Ecce baptisimali dande tecame sunt
Tpa lōga ē hūt ius funeris et teciaꝝ
Ius ē ne q̄s pl̄ repetat q̄ debet alī
Mon nisi ciuili re frat̄ testis babetur
Tale quid exercēs non d̄z cleric⁹ eē
Si tulerit plus q̄b̄ tederit iā fen⁹ bēt
Est male q̄sīl elēosina nō fit alienis
Si male q̄sita tenz digne n̄ pētz v̄l
Inuria n̄ pēa dat cū pēa notaſ v̄l
Ne retenere l̄z q̄ sunt p̄missa p̄ono
Solū voce nequit condēnari mīler
Lali die deū placitū nō debet haberis
Atz p̄bat̄ ī bac p̄batō dāda negāti
Ne cōfessio fit nec iuramēta coacta
Lollere nō poterit quem confert so
 lus honorem.
In graibus si sit temeris eiſciatur.
Dāf ī bac monachi pastores eccliaꝝ
Abbas ecclaz p̄sul tebet dare curam
Hic legif q̄ ius et rē p̄scriptio tollit.
Quadragis domib⁹ p̄scptō ūligos
Tales si teneāt ius n̄ tñ q̄ gubernent
Ullipās sine iudicō rem teadz a re
Respuit a laic⁹ ius ecclias retineri
Querit an liceat cord⁹ dimittere votū
Ult sua cēsald⁹ teneat q̄ deserat eger
Omne monasterio īmanebit nec re
 dit ille. nebunt.
Dū redit illicite que contulit illa ma
Lterminat hcc apud aluminum sino
 dale statutuz
Ult nō abbates a p̄sule p̄stituant.
Ult p̄sul clerz nō ipediat monachādū
Ipo nolente tñ nō suscipiat alter.
Si iam canonicos canon p̄bibz mo
 nachari tus
Quē p̄ offert si placz exit cū sit adul
Elisaz mox vestem si non pater abdi

cat hic stet.
Offert iniū nec suat īligione bit
Et si forte placz mōcho trāſire lice/
Prima sit ex titulo sit p̄mēdata scđa
Eccliam renui etat hac aliaq̄ cupri
Tercia ne liceat tractaē negotia sedi
In clara veste p̄hibetur clericus esse
Examē p̄p̄mū fugiēs sine spe ēduū sit
Juramenta licz hoi dare quādo ncē
Si sic eē putat vt ait non peiorat ip̄e
Talit exēplo qđ obediāt iste p̄batur
Elota p̄missa mutentur turpia si sunt
Bū perjurare cogl. perjuris haberis.
Ex iusta cā multis licz arma mouere
Fiet bellū iustū si p̄ rebo repētendis
Fas ē qñquidez scio succurrē armis
Infēriq̄ docet vindictā q̄stio q̄rta.
Cum sit ad hoc positus vt puniat ille
 meretur
Jura iubēt hoies peruersos ad bona
 cogi.
Ecce rebus sint heretici spoliandi
Lādē d̄ clero nulli l̄z arna mouere.
Si q̄s es heretic⁹ tua sit sc̄ētēa nulla
Int dū mali post mortē corripūtur.
Crimine predonū non dānetur do
 mus eius.
Luta sit ecclia quā lex priuata tuetur
Et si subsec̄tur lex altera derogat illi
Mente diuinā timātes sorribeḡ sit
Ejita nō viuit q̄ peccāt ista tenētes.
Nocia materiā q̄ per p̄mordia fūp̄sit.
In quatuor disces si forte requiris.
Tales incessant commūnio tollit
 ipsis.
Cinctum pontificis nō solues tu mo
 riturum
Morte facit pēas noli p̄ponere q̄tū
Si sit solēne dirimit p̄nubia votum
Spōsa ligat spōsu p̄p̄rie nō ē tñ vxor
Soluit dispitas cult⁹ p̄nubia queq̄
Jungit̄ hec ali⁹ si respuit illa manere.
Testaf bigamū sacer augustin⁹ cīdē

De distinctionib⁹

decretorum

Gliros cōiugq⁹ psonē dissipat error.
Lantū cōditio poterit si vilior ext.
Ius tracta p̄i' n̄ soluit federa h̄ p̄
Parui h̄xere nequeūt sponsalia iure
Spūalis naturali nō societ.
Ehorisq⁹ sue cognat⁹ non societ.
Mādat clādestina ne cōnubia fiant
Pollutā verat h̄xet mortem fraude
parentē
Si dat in vita p⁹ qñ plac⁹ redit illā
Et nulli nubat nūlī p̄is sponsio fiat.
Bucere lex, p̄hib⁹ i cōiugio metrū
ces.
Obstat cōiugio sacro cōplēda libido
Lu sit lib⁹ anus nō spōdeat hac p̄ e⁹
Lagere ne liccat alia quā stirps sibi
hat.
Reuerā sine mēte caro nūq⁹ violat.
In simili lapsu n̄ hāc dimittet adulē
Mullā dñi viuit h̄c h̄ p cōiuge ducat
Alf nō peccet q̄ dāmnef min⁹ alter
Frigidus est ali⁹ tūc nō sociabit vlli.
Ehr nō abiiciat sine iudicio mulierez
Lercia si credis purgat cofessio cumē
Purgat secretū cordis & tritio cumē
Et pfecto sel̄ dilectio nō cadit vnoq⁹
Nemo sel̄ si penituit bñ penit⁹ vltra
Ista pbat dimissa semel p̄tā teneri
Vag cautela quis pensare tenet.
Bebeat eē gemēs & qualis vulnera
purgans.
Des baptisini macias q̄ f̄gere possit
Bū tñ i vita post morte ducere vitā
Et vir nō orer vxor si debita querit.
Mens vtriusq⁹ nūlī sit nō bene conti
net alter
Tuta manet viuet e viro que nescia
nupsit.
Cult leo si x̄nit hic redit h̄c retinens
q̄ priorem.
Cognatā p̄priā nēo p cōiuge ducat.
Des vxores cōsanguineos rep̄bab
Nūc septēnoꝝ gđui distiguit ordo

Et q̄ stat⁹ h̄ois sic est generatō q̄ta.
Etrūc̄ ponit hic cū ramis vt docet.
In testes recipi monstrat tibi sexta
parentes
Langit hic q̄ nō incestu gignit heres
Et si h̄c in q̄ disp̄elandū licet sit
Aut si far⁹ subeat cogit illa reuerti.
Susceptā sobole p̄terat affim sociā dā
Lūc raptus fiet cū vi deducit illa
Eōnget ei purgatio criminē raptis.
Losecrat eccias dñi distinctio p̄ma.
Panis sacrati fert sacramēta scđa
Lercia dat ferias nob̄ ieiunia dārq⁹
Baptismaq⁹ docet t̄ps distinctio q̄ta
Lohrmat sacerd̄ offici⁹ ieiunia laudat
Pneumate tonato cōcludit fine brō
Explīcat decretum versificatum

Iber decre

toꝝ distinctus est in tres
ptes. Quartū prima vo
cat distinctiones Et h̄moi sunt cētū
et vna.

In p̄mis duab⁹ distinctionib⁹ tractat
ingē Gratianus de iure. ponendo iu
ris diuisionē. sub diuisiones & diuers
sarū specierū dēntias & cōuenientias
In tercia quid sit canon. quid primi
legū. & quid officiū legum.

In quarta. quare leges facie sunt & q̄
les eis tebeant. & qñ de eis vel sc̄im
eas sit iudicandū. ac de q̄drageſimali
obſeruatione.

In quinta. de muliere enīxa v̄l mens
truosa.

In sexta. de multipli genere illusio
num.

In septīa de cōditorib⁹ legum.

In octaua. q̄ occitati & rōm sit cōſue
tudo postponenda.

In nona. q̄ tribunalia regū sacerdo
tali sunt p̄tā subdita. & q̄ pontifex
et reges ſeſe indigent.